

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Merit Aavekukk-Tamm
Merit.Aavekukk-Tamm@advokatuur.ee

Teie 16.04.2024

Meie 17.05.2024 nr 2.3-8/24/1113-3

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai Teie pöördumise, milles küsite AKI seisukohta isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) art 6 lg 1 p f kohaldamise kohta avalik-õiguslikule juriidilisele isikule töösuhete kontekstis.

Ühest küljest sisaldab IKÜM art 6 lg 1 p f tõepoolest piirangut, mis näeb ette, et avaliku sektori asutus (sh avalik-õiguslik juriidiline isik, kui ta täidab avalikku ülesannet) ei saa oma ülesannete täitmisel tugineda õigustatud huvile kui õiguslikule alusele. Õigustatud huvile tuginemine tähendab, et igal juhul tuleks õigustatud huvi olemasolu hoolikalt hinnata, sealhulgas seda, kas andmesubjekt võib andmete kogumise ajal ja kontekstis mõistlikkuse piires eeldada, et isikuandmeid võidakse sellel otstarbel töödelda. Kuna avalike ülesannete täitmist ei ole võimalik seostada igakordse riigi ja andmesubjekti õiguste kaalumise kohustusega, ei tohi töötlemise puhul kohaldada sellist õiguslikku alust, mida avaliku sektori asutused teostavad oma ülesannete täitmiseks (IKÜM pp 47). Avaliku sektori asutuste jaoks on seadusandjale ettenähtud võimalus kehtestada isikuandmete töötlemise õigusliku aluse õigusaktiga (IKÜM art 6 lg 1 p c). Seetõttu ei saa avaliku sektori asutused IKÜM-i kohaselt põhimõtteliselt vastutava töötleja õigustatud huvidele üldse tugineda.

Teisest küljest näeb IKÜM pp 49 ette, et isikuandmete töötlemine võrgu- ja infoturbe eesmärgil ametiasutuste poolt on vastutava töötleja õigustatud huvi. Sellest tõusebki küsimus, kuidas saab neid kahte ideed ühtlustada, millest üks keelab otse ametiasutustel kasutada vastutava töötleja õigustatud huve, teine aga lubab seda kaudselt näiteks võrgu- ja infoturbe puhul.

Kriteerium, mis võiks olla kasulik selleks, et hinnata, kas ametiasutus saab tugineda vastutava töötleja õigustatud huvidele, on see, kas konkreetsel eesmärgil isikuandmete töötlemine kuulub ametiasutuse avalike ülesannete hulka. Juhul, kui see kuulub avaliku võimu pädevusse (mis võib hõlmata arutelu selle üle, kas näiteks ametnike kaudu teostab asutus kaudselt avaliku võimu ja seetõttu kuulub ka ametisuhete reguleerimine avaliku võimu teostamisega seotud ülesannete hulka), siis ei oleks võimalik tugineda IKÜM art 6 lg 1 p-le f ning tuleks otsida muud õiguslikku alust, näiteks õigusnormi sätet, mis määratleb avaliku võimu ülesandeid (IKÜM art 6 lg 1 p c) või seda, et isikuandmete töötlemine on vajalik avalikes huvides oleva ülesande täitmiseks või vastutava töötleja avaliku võimu teostamiseks (IKÜM art 6 lg 1 p e).

Töösuhete kontekstis peaks siis analüüsima, kas eesmärk, mille jaoks töötaja (sh ametniku) isikuandmeid töödeldakse, tuleneb avaliku asutuse pädevust reguleerivast õigusaktist või on vajalik avalikes huvides oleva ülesande täitmiseks või vastutava töötleja avaliku võimu teostamiseks. Juhul, kui isikuandmete töötlemis eesmärk ei kuulu avaliku võimu pädevusse ega

vajalik avalikes huvides oleva ülesande täitmiseks, ei saa AKI hinnangul välistada, et ametiasutusel (sh avalik-õiguslik juriidiline isik) võib olla võimalik tugineda vastutava töötleja õiguslikule huvile.

Loodan, et minu selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Irina Meldjuk
jurist
peadirektori volitusel